

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

4. Vtrum per eam aliquid nobis meruerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

beneuolum, & actus reuerentes, & uerba honorabilia, quanto magis Creatori ac Redemptori nostro debemus, ut in nobis esse habeat (tam in intellectu, quā in affectu, quā in uerbis, & act. b.) cōsione ad excellentiam suam, ad recepta beneficia, & c. Hoc n̄ est id solum, quod retribuere illi possumus: qm̄ fm̄ esse, quod habet in ipso, nisi possumus ei dare aut tollere. In hoc nā uique esse qd̄ in nobis habet, omnis cultus diuinus consistit, & ad hoc ordinatur, in quo tota Dei gloria extra se ipsum consistit.

tem meruit, inquantū erat charitas cōprehensoris, sed inquantum erat uiatoris: nam ipse fuit simul uiator, & comprehensor, ut supra habitum est. * Et ideo, quia nunc non est uiator, non est in statu merendi.

AD SECUNDUM dicendum, qd̄ Christo, fm̄ quod est Deus, & Dei filius, per naturam debetur gloria diuina, & dominiū omnium, sicut primo, & supremo domino. Nihilominus tñ debetur ei gloria sicut homini beato, quam quantum ad aliquid debuit habere sine merito, & quantum ad aliquid cum merito, ut ex supradictis patet. *

AD TERTIUM dicendum, qd̄ redundātia gloria ex anima ad corpus, est ex diuina ordinatione fm̄ congruentiam humano rum meritorum, * ut si sicut homo meretur per actū animæ, quem exercet in corpore, ita et meretur per gloriam anime, redundantem ad corpus. & propter hoc non solum gloria anime, sed et gloria corporis cadit sub merito, secundum illud Rom. 8. Viuificabit mortalia corpora nostra, propter inhabitantem Spiritum eius in nobis. Et ita potuit cadere sub merito Christi.

AD QUARTUM dicendum, qd̄ manifestatio excellentiæ Christi, pertinet ad bonum eius, fm̄ esse, qd̄ habet in notitia aliorū, quāuis principaliter pertinet ad bonum eorum, qui cum cognoscunt, fm̄ esse quod habent in seipsis: sed et hoc ipsum refertur ad Christum inquantum sunt membra eius.

ARTICVLVS IIII.

Utrum Christus alijs mereri potuerit.

Tulius de merito condigni intelligitur, & clarus est ex terminis superius declaratis.

In corpore est vnica cōclusio r̄sua. Membrum Christi extendite ad alios ut membra ipsius. Probatur, & declaratur. Primo, probatur: in Christo fuit gratia, non solum, ut in homine singulari, sed ut in capite totius Ecclesiæ, ergo meritū ipsius. Antecedens patet ex supradictis. Consequētia patet, quia ex omnibus membris constituitur vna persona mystica, cuius caput, hoc est principale, est Christus. Declaratur ex similitudine i homine, quia caput tenet sibi, & omnibus membris. *Aduerte hic, qd̄ priuilegium Christi est mereri alijs ex condigno, ita qd̄ sicut solus est caput Ecclesiæ, ita solus pot mereri ex condigno pro alijs*

AD QUARTUM sic proceditur. VI, qd̄ Christus alijs mereri non potuerit. Dicit enim Ezech. 18. Anima, q̄ peccauerit, ipsa morietur: ergo pari ratione anima, quæ meretur, ipsa remunerabitur: non ergo est possibile, qd̄ Christus alijs meruerit.

¶ 2. Præter De plenitudine gratiæ Christi oēs accipiunt, ut dicitur Io. 1. sed alij homines habentes gratiā Christi, non possunt alijs mereri: dicit enim Ezech. 14. qd̄ si fuerint in ciuitate Noe, Daniel, & Job, filij & filiam nō liberabunt, sed ipsi iustitia sua liberabunt animas suas. ergo nec Christus potuit aliquid nobis mereri.

¶ 3. Præter Merces, quā quis meretur, debetur fm̄ iustitiā, & nō fm̄ gratiam, ut patet Rom. 4. Si ergo Christus meruit salutem nostram, sequitur qd̄ salus nostra non sit ex gratia Dei, sed ex iustitia, & qd̄ iniuste agat eū eis quos non saluat, cum meritū Christi ad omnes se extendat.

A SED CONTRA: est, qd̄ dicitur Rom. 5. Sicut per vnus delictū in omnes homines in condemnationem, sic & per vnus iustitiam in omnes homines in iustificationem uitæ: sed demeritum Adæ deriuatur ad condemnationem aliorum: ergo multo magis meritum Christi ad alios deriuatur.

RESPON. Dicendum, qd̄ sicut supra dictum est, * in Christo non solum fuit gratia, sicut in quodā homine singulari, sed sicut in capite totius Ecclesiæ, cui omnes uniuntur, sicut capiti membra, ex quibus constituitur mystice vna persona. Et exinde est, quod meritum Christi se extendit ad alios, inquantum sunt membra eius, sicut etiam in vno homine actio capitis aequaliter pertinet ad omnia membra eius, quia non solum sibi sentit, sed omnibus membris.

AD PRIMUM ergo dicendum, qd̄ peccatum singularis personæ non nocet nisi sibi ipsi: sed peccatum Adæ, qui constitutus est à Deo principiū totius naturæ, ad alios per carnis propaginem deriuatur. Et similiter meritum Christi, qui est à Deo constitutus caput omnium hominum, quantum ad gratiam, se extendit ad omnia eius membra.

AD SECUNDUM dicendum, quod alij de plenitudine Christi accipiunt, non quidem fontem gratiæ: sed quandam particularem gratiam, & ideo non oportet, quod alij homines possint alijs mereri, sicut Christus.

AD TERTIUM dicendum, quod sicut peccatum Adæ non deriuatur ad alios, nisi per carnalem generationem, ita meritum Christi nō deriuatur ad alios, nisi per generationem spiritualem, que fit in baptismo, per quam homines Christo incorporantur, secundum illud ad Galat. Omnes quotquot in Christo baptizati estis, Christum induistis. Et hoc ipsum est gratiæ, quod homini conceditur regenerari in Christo, & sic salus hominis est ex gratia.

QVAESTIO XX.

De conuenientibus Christo, secundum quod Patri fuit subiectus, in duos articulos diuisa.

DEINDE considerandum est de his, quæ conueniunt Christo per comparationem ad Patrem: quorum quedam dicuntur de ipso secundum habitudinem ipsius ad Patrem, puta, quod est ei subiectus, quod ipsum orauit, quod ei in sacerdotio ministravit: quedam vero dicuntur, vel dici possent secundum habitudinem Patris ad ipsum, puta, si Pater eum adoptasset, & quod eum predestinauit.

¶ Primo igitur considerandum est, de subiectione Christi, ad Patrem.

¶ Secundo, De eius oratione.

sanctorum aut merita alijs prodesse possunt de condigno. Auditor vero in r̄sione ad tertium dicit, qd̄ iustificabat ad solutionē argumenti, qd̄ non oportet sanctos mereri pro alijs, cū quo verum quoq; est, qd̄ non potest sanctorum meritū esse pro alio ex condigno.

Quæst. 8.

Super Questionis 20 Artic. primum.

Tulius clarus, in corp. vna est conclusio r̄sua questio. Christus est subiectus Patri tripliciter, fm̄ bonitatem, feruiturē, & obedientiam. probatur primo, Natura humana ex sui conditione habet triplicē hanc subiectionē ad Deū: ergo Christus est tripliciter subiectus Patri. Antecedens manifestatur in singulis tribus subiectionibus. Cōsequētia probatur, quia cuiuslibet habenti naturā conueniunt, qd̄ propria sunt illi nature. Declaratur secundo cōclusio auctoritatibus singularibus subiectionibus aut habitus esse Christo.

¶ In r̄sione ad primum, & fm̄ habes rationem.